

Ασημένιο βραβείο για το 3^ο και το 4^ο Δημοτικό Σχολείο Αλίμου

Το **Ασημένιο βραβείο στα *Education Leaders Awards 2021*** κατέκτησε το πολιτιστικό-περιβαλλοντικό πρόγραμμα «**Άλιμος: η πόλη μου πηγή έμπνευσης και παιδικής δημιουργίας**». Το πρόγραμμα αποτελεί μια διασχολική συνεργασία ανάμεσα στο 3^ο Δημοτικό Σχολείο Αλίμου «Λεωνίδας Κωνσταντάρας» και στο 4^ο Δημοτικό Σχολείο Αλίμου «Κυβέλη» με συνδεδετικό κρίκο τη συντονίστρια εκπαιδευτικό Νάνσυ Μπαλούτογλου, η οποία διδάσκει το μάθημα των Εικαστικών και στα δυο σχολεία.

Η έμπνευσή μας και το όραμα για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση του αντλούνται από τις εξής θεωρητικές παραδοχές:

α. Η καλλιέργεια και η ανάπτυξη των **οριζόντιων δεξιοτήτων**, όπως η συνεργατικότητα, η δημιουργικότητα, η κριτική σκέψη, η επίλυση

προβλημάτων, η αρμονική σχέση με τη φύση, η επικοινωνία, η συναισθηματική νοημοσύνη, η ιδιότητα του πολίτη αποτελούν δεξιότητες χρήσιμες για τη ζωή των μαθητών και των μαθητριών στον 21^ο αιώνα και αποκτώνται κυρίως μέσα από τη βιωματική μάθηση και τα ιδιαίτερα ερεθίσματα που ένα τέτοιο στοχευμένο και καινοτόμο πρόγραμμα μπορεί να προσφέρει.

β. Οι **σημαντικές εμπειρίες ζωής** της παιδικής ηλικίας συνδέονται καθοριστικά με ένα ισχυρό και μακροχρόνιο ενδιαφέρον για το φυσικό και το κοινωνικό περιβάλλον, τη δημιουργία μιας βιώσιμης και αειφόρου κοινωνίας, την ικανότητα ολιστικής αντίληψης του κόσμου.

γ. Η **προφορική ιστορία και αφήγηση** δίνει φωνή στο αποσιωπημένο, στο βουβό, κάνει χώρο στους αφανείς και στο διαφορετικό, δίνει σημασία στο προσωπικό βίωμα και το συναίσθημα και με αυτόν τον τρόπο εμπλουτίζει τις οπτικές και γεμίζει με αποχρώσεις την ασπρόμαυρη και απρόσωπη επίσημη ιστορία.

δ. Η **τέχνη στην εκπαίδευση** ως εργαλείο που αξιοποιείται και δημιουργείται από τους ίδιους τους μαθητές και τις μαθήτριες, προκειμένου να εκφράζουν αυθόρμητα και ελεύθερα τα

συναισθήματά τους με ήχους, χρώματα, κινήσεις και εικόνες, μέσα σε ένα κλίμα αποδοχής, κατανόησης, συμπερίληψης.

ε. Η **μετασχηματίζουσα μάθηση μέσα από την τέχνη** δίνει το έναυσμα, μέσα από την αξιοποίηση της αισθητικής εμπειρίας, να αναπτυχθεί η στοχαστική διάθεση και να ενδυναμωθεί η κριτική σκέψη των παιδιών.

στ. Ο **κριτικός αναστοχασμός** και η **κριτική συνειδητοποίηση** στο βαθμό και στο μέτρο που αναλογεί στον κάθε εκπαιδευτικό και στον κάθε μαθητή και μαθήτρια που συμμετέχει σε τέτοιας μορφής και ποιότητας πρόγραμμα.

στ. Η επιθυμία μας να μετατρέψουμε το απλό, συνηθισμένο σχολείο σε ένα **σχολείο-περιπέτεια**, ένα σχολείο που προκαλεί τέτοια ερεθίσματα και κίνητρα, ώστε το παιδί να λαχταρά την κάθε του μέρα σε αυτό.

Κατά τον σχεδιασμό, ο κεντρικός στόχος που τέθηκε ήταν η μελέτη και η ενασχόληση των μαθητών και των μαθητριών με την τοπική ιστορία, η επαφή τους με την πολιτιστική κληρονομιά και η κατανόηση της αξίας του περιβάλλοντος μέσα από την καλλιτεχνική έκφραση και δημιουργία. Στο στάδιο της υλοποίησης, οι μαθητές και οι μαθήτριες με την καθοδήγηση των συμμετεχόντων εκπαιδευτικών:

α. Μελέτησαν με ποικίλους τρόπους και μέσα από όλα σχεδόν τα μαθήματα του αναλυτικού προγράμματος (Εικαστικά, Ευέλικτη Ζώνη, Γλώσσα, Μελέτη Περιβάλλοντος, Πληροφορική) την ιστορία της πόλης μας.

β. Επισκέφθηκαν σημαντικά μνημεία και περιοχές της πόλης μας με ιδιαίτερη περιβαλλοντική αξία και ομορφιά, όπως το Κτήμα Τράχωνες, το Ρέμα Γερουλάνου και το Λόφο Πανός.

δ. Επιδίωξαν και αναζήτησαν, σε συνεργασία με το Δίκτυο για την Προφορική Ιστορία και Αφήγηση, πρόσωπα της τοπικής κοινωνίας (γιαγιάδες, παππούδες, γονείς, γείτονες), προκειμένου να μας διηγηθούν ζωντανά μνήμες που υφαίνουν την ιστορία των σχολείων μας αλλά και του τόπου μας.

ε. Μετέτρεψαν τη μελέτη και τη γνώση της ιστορίας του τόπου τους σε πηγή για έμπνευση και δημιουργία, ώστε να φιλοτεχνήσουν ποικίλα καλλιτεχνικά έργα με θέμα τον Άλιμο, δουλεύοντας ομαδοσυνεργατικά και βιωματικά.

στ. Τα έργα των μαθητών/τριών και των δυο σχολείων εκτέθηκαν σε κεντρικές θέσεις, ώστε να μπορούν να τα απολαμβάνουν όλοι οι μαθητές και οι μαθήτριες, οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί των σχολικών κοινοτήτων.

Κατά την υλοποίηση του προγράμματος αξιοποιήθηκαν εναλλακτικές και καινοτόμες και προσεγγίσεις, όπως η **διαθεματική-διεπιστημονική προσέγγιση**, η **ομαδοσυνεργατική και βιωματική μάθηση**, το **περιβαλλοντικό μονοπάτι**, η **μελέτη πεδίου**, η **αυτοοργάνωση της τάξης** και η **χρήση των νέων τεχνολογιών**, όχι μόνο για την αναζήτηση και τη συλλογή πληροφοριών αλλά και για τη δημιουργία εικαστικών έργων και τη συγγραφή παραμυθιών. Επιπροσθέτως, χαρακτηριστικό και καινοτόμο στοιχείο του προγράμματος αποτελεί η **διασχολική συνεργασία**, μέσα από την οποία καλλιεργήθηκε το κατάλληλο κλίμα και δόθηκε η δυνατότητα μιας εποικοδομητικής και πολύπλευρης συνεργασίας ανάμεσα σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς: τις διευθύντριες, τους μαθητές και τις μαθήτριες, τους εκπαιδευτικούς όλων των ειδικοτήτων αλλά και των γονέων, των συλλόγων γονέων και φορέων της τοπικής κοινωνίας και του Δήμου Αλίμου.

Η έλευση της πανδημίας, η εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων και η νεοσύστατη τηλεκπαίδευση ήταν μια σημαντική πρόκληση με διττή σημασία. Αφενός, μας ανάγκασε να τροποποιήσουμε τον αρχικό σχεδιασμό, ως προς τις δράσεις που απαιτούσαν μετακινήσεις, επισκέψεις και συναντήσεις με πρόσωπα και φορείς. Αφετέρου, είχαμε την εξαιρετική δυνατότητα μέσα από τη ροή του προγράμματος να σταθούμε ακόμη πιο ενισχυτικά και υποστηρικτικά στα παιδιά που είχαν περισσότερο από κάθε άλλη φορά την ανάγκη για κοινωνικότητα, συνεργασία, αλληλεπίδραση, αποδοχή, συμπερίληψη, αυτοεκτίμηση και εν τέλει την ανάγκη για ψυχική υγεία, πέρα από την απειλή της πανδημίας.

Παρά τα εμπόδια, εκτιμούμε ότι το πρόγραμμά μας ολοκληρώθηκε σε ικανοποιητικό βαθμό, οι μαθητές-μαθήτριές μας ωφελήθηκαν ως προς την ανάπτυξη και την καλλιέργεια των οριζόντιων δεξιοτήτων τους και μετέτρεψαν τα σχολεία μας σε εργαστήρια χαράς,

περιπέτειας, δημιουργίας. Εφόσον οι υγειονομικές συνθήκες το επιτρέψουν, θα προχωρήσουμε στην ομαδική έκθεση των μαθητικών εικαστικών έργων σε αίθουσα του δήμου Αλίμου, ώστε η διάχυση των αποτελεσμάτων του προγράμματος να έχει μεγαλύτερο αντίκτυπο στην τοπική κοινωνία.

Στο πρόγραμμα συμμετείχαν 49 μαθητές και μαθήτριες από τα τμήματα Β1 και Β2 του 3^{ου} Δημοτικού Σχολείου Αλίμου και 42 μαθητές και μαθήτριες από τα αντίστοιχα τμήματα του 4^{ου} Δημοτικού Σχολείου Αλίμου. Επίσης, εκτός από τη συντονίστρια, συμμετείχαν και συνεργάστηκαν οι εκπαιδευτικοί:

Από το 3^ο Δημοτικό Σχολείο Αλίμου

Ιωάννα Μικρογιαννάκη, διευθύντρια, Ευέλικτη Ζώνη Β1, σχεδιασμός/συντονισμός επισκέψεων και εκδηλώσεων, μέλος του πολιτιστικού σωματίου «Νότιον Σήμα», πιστοποιημένου φορέα για εκπαιδευτικές επισκέψεις και ξεναγήσεις στους αρχαιολογικούς χώρους του Αλίμου

Αλέκα Καραγιάννη, δασκάλα, Ευέλικτη Ζώνη Β2

Νίκος Καλάκος, εκπαιδευτικός Πληροφορικής

Ντένια Παπαδάτου-Κοντού, Ιδιωτική Παράλληλη Στήριξη Β2

Νίκη Γκαρίπη-Καριπίδου, εκπαιδευτικός Μουσικής

Από το 4^ο Δημοτικό Σχολείο Αλίμου

Ανδρούλλα Αποστολίδου, διευθύντρια

Θεοδοσία Χατζηευγενάκη, δασκάλα Β1

Ασημίνα Καραμπίνου, δασκάλα Β2

Ελισάβετ Πολυμέρου, Ευέλικτη Ζώνη Β2

Δήμητρα Σιαμάτρα, Παράλληλη Στήριξη Β1

Μιχάλης Γαβαλάς, εκπαιδευτικός Πληροφορικής

Ελένη Μαρίνη, εκπαιδευτικός Μουσικής

Για την υποβολή του προγράμματος στα *Education Leaders Awards 2021*

Συγγραφή κειμένου: Ιωάννα Μικρογιαννάκη

Ψηφιακή παρουσίαση: Νάνσυ Μπαλούτογλου

Παρουσίαση του προγράμματος

<https://read.bookcreator.com/NP67FzdJB6h18hWI7L1VcOAnywP2/bLXBsLFbSG-eag1UdQvToA>

Βίντεο με τις εικαστικές δημιουργίες των μαθητών και των μαθητριών

<https://www.youtube.com/watch?v=gOLDQvDgs6g>